



## Edukativni teatar kao mjesto podizanja uključenosti i zapošljivosti osoba s invaliditetom - Priručnik za edukatore

pon, 04/09/2017 - 09:22 -- Ivan Hromatko

### **Vrsta alata:**

Multimedijalni alat - Izvještaj

### **Trajanje:**

120+ min

### **Adresirane teme:**

Komunikacija

Priručnik pruža nastavnicima korak-po-korak opis dramsko-akcijskog modela koji je prikladan za postizanje obrazovnih, umjetničkih, istraživačkih, zagovaračko-aktivističkih ciljeva i rada na bilo kojem problemu društvenog raskola, sa svim dobnim skupinama.

### **Cilj:**

Opća svrha alata je prenijeti dramsko-akcijski model drugim edukatorima i svim ostalima zainteresiranim za rad s marginaliziranim skupinama ili rad na socijalnim problemima. Priručnik opisuje proces dramatičnog modela, pokazuje nekoliko vježbi koje se mogu koristiti u procesu i opisuje iskustva sudionika u evaluacijskom odjeljku - tako da drugi mogu vidjeti učinke koji model dramskog djelovanja ima po sudionike, i to kako su ga opisali sami sudionici.

### **Metodologija:**

Educathe + Priručnik je alat temeljen na dramsko-akcijskom modelu kojeg je razvio sociolog dr.sc. Ivan Hromatko. Ideja o ovom modelu proizlazi iz poziva Michaela Burawya za "javnu sociologiju" odnosno sociologiju koja se bavi javnim potrebama i nadilazi "jednostavnu" objavu u znanstvenim časopisima. Ona "uranja" u svoj predmet istraživanja (društvo i njegove probleme) i primjenjuje svoje znanstvene nalaze na "terenu" - ne bi li započeli pozitivne promjene u društvu.

Sam dramsko-akcijski model temelji se na sociologiji znanja i teoriji društvene strukture stvarnosti prema Bergeru i Luckmannu; definiciji društvene stigme i dramaturškoj analizi Ervinga Goffmana; i na kazališnom, suvremenom obredu prijelaza kojeg je razvio antropolog Victor Turner. Model koristi Turnerova tri stupnja obreda prolaska i temelji se na spomenutom teoretskom okviru koji je ispunjen kombinacijom različitih pristupa dramskih praktičara (Boal, Schechner, Strasberg, Chaikin, Bogart itd.) i istraživačkog procesa Kurta Lewina. Model se koristi radi postizanja obrazovnih, istraživačkih, umjetničkih i kulturnih ciljeva. Budući da svaka radionica temeljena na dramsko-akcijskom modelu završava javnom izvedbom, ovaj alat je također koristan kao sredstvo zagovaranja specifičnih pozitivnih društvenih aktivnosti ili za povećanje vidljivosti i svijesti šire javnosti.

## **Proces korak po korak:**

Osnovni proces uključuje tri faze Turnerovog obreda prijelaza.

### **1. Faza rastajanja**

U ovoj fazi sudionici su pozvani ostaviti svoje svakodnevne uloge i društvenu stvarnost i prihvatiti novu, alternativnu društvenu stvarnost simboličkog kazališta (sloboda od uloga, kritičko razmišljanje i intenzivna interakcija). To se postiže korištenjem povećane tjelesne aktivnosti (npr. icebreakers, vježbi grupne dinamike, vježbe dramskih praktičara) ili meditacijom i opuštanjem.

Trajanje: 15-30 minuta

### **2. Transformacijska ili liminoidna faza**

U drugoj i najdužoj fazi sudionici preuzmu svoje nove uloge i istražuju novu, alternativnu stvarnost. Razmjenjuju uloge i istražuju sebe, ostale, mjesto radionice i predmet koji žele istražiti (društveni problem). Da bi to postigli, sudionici koriste različite prakse dramskih praktičara za razvoj dinamike grupe, mašte i vizualizacije.

Oni također koriste proces participativnog akcijskog istraživanja ne bi li ostali usredotočeni na cilj (definiranje pozitivnih akcija koje nam pomažu prevladati socijalna ili osobna pitanja kao što su diskriminacija, predrasuda, stigmatizacija itd.). Taj proces slijedi temeljnu istraživačku spiralu:

a. Spiralna istraživačka akcija:

i. Refleksija

ii. Planiranje

iii. Akcija

iv. Promatranje / Refleksija

Ovo je dijalektička, "neprestana" spirala redefiniranja znanja i pozitivnih akcija.

Te se akcije aztim izvode, a sudionici ih koriste kako bi izgradili svoj javni nastup u kojem će pokazati svoje pozitivne akcije (akcije koje pomažu prevladavanju specifičnog socijalnog problema).

Trajanje: 60-90 minuta

### **3. Faza reintegracije**

U zadnjoj fazi sudionici se simbolično sjedinjuju sa svojim svakodnevnim ulogama i društvenom zbiljom - ali sada nakon što su "obogaćeni" za edukativni i interakcijsko iskustvo dramsko-akcijskog modela. U toj se fazi formira krug, te sudionici dijele svoja iskustva, procjenjuju dobro i loše i planiraju svoje buduće "akcije" (koje vode do konačne izvedbe). Ova rasprava obuhvaća fokus grupu (s moderatorima), ali može uključivati i različite vježbe za dramske vježbe (npr. za prisutnost na pozornici, glas) i vježbe u javnom govoru / debatanju.

Trajanje: 15-30 minuta

Cjelokupni se proces ponavlja svaki dan radionice i, prema našem iskustvu, radionica od 5 dana je dovoljna da sudionici izgrade dovoljno materijala i da steknu ohrabrenje (i konkretno glumačko i dramsko znanje) od organizatora pa da se osjećaju sigurni i spremni za nastup uživo pred publikom. Naravno, dulji i intenzivniji proces pomaže sudionicima naučiti više i razvijati svoje vještine i performanse bolje.

## **Materijali i resursi:**

Ne postoji obvezatan materijal ili resursi koji se trebaju koristiti.

Edukativna radionica temeljena na dramsko-akcijskom modelu, poput Turnerovog simboličkog

kazališta, može se održavati na bilo kojem mjestu (kazališna dvorana, učionica, livada) sve dok se sudionici dogovore da prostor koji koriste simbolizira vrijednosti simboličkog kazališta.

Međutim, preporučljivo je imati papira, post-id papire i flomastere - zato da se rješenja koja sudionici pružaju ne zaborave i da bi grupa mogla graditi na svom prijašnjem radu.

Također može biti korisno imati različite predmete koji mogu pomoći sudionicima "pretvoriti" u svoju novu ulogu (npr. Odjeću, perika, maske itd.), Ali radionica se može održati sasvim u redu bez tih stavki.

Ako je svrha korištenja modela dramatičnog djelovanja znanstveno istraživanje, proces se treba snimiti kamerom.

Isto vrijedi i za konačnu izvedbu - budući da snimanje videozapisa pomaže podizanju svijesti i širenju rezultata vaše aktivnosti na veću (širu) publiku.

### **Ishodi:**

1. Znati kako izgraditi vlastitu edukativnu radionicu koja se temelji na dramsko-akcijskom modelu
2. Poznavanje najmanje 10 vježbi koje su korisne u procesu dramsko-akcijske radionice
3. Razumijevanje važnosti cjelovitog pristupa postizanju pozitivnih društvenih akcija / promjena. Ili, shvaćajnje da vaš obrazovni proces treba uključivati znanstvenu pozadinu, istraživanje, (ne) formalno obrazovanje i performativnu umjetnost.

### **Evaluacija:**

Svaka radionica temeljena na dramsko-akcijskom modelu, uključujući i onu na kojoj se temelji ovaj priručnik Educathe+, prolazi kroz istraživanje i evaluaciju. Kako bi se zabilježili potencijalni učinci aktivnosti, sudionici se podvrgavaju istraživanju prije aktivnosti i istraživanju nakon aktivnosti. Uvid u rezultate istraživanja je prikazan u priručniku Educathe+ kao sastavni dio dijeljenja iskustava s radionice dramskih akcijskih modela.

### **Naputci za daljnju uporabu:**


Dramsko-akcijski model je okvir koji možete ispuniti raznim drugim aktivnostima.

Možete ga oblikovati u skladu s vašim obrazovnim, istraživačkim, civilno-aktivističkim, umjetničkim ili kulturnim ciljevima.

### **Procjena:**

Trenutno bez bodova

### **Dokumenti/prilozi:**

 [C1 Manual\\_Educathe+ Educational theatre as the place for raising inclusion and employability of people with disability.pdf](#) [1]

### **Tool Fair upload:**

[TFHrvatska2017](#) [2]

---

### **Source URL:**

<https://educationaltoolsportal.eu/educationaltoolsportal/hr/tools/edukativni-teatar-kao-mjesto-podizanja-uklju%C4%8Denosti-i-zapo%C5%A1ljivosti-osoba-s-invaliditetom>

### **Links**

[1]

[https://educationaltoolsportal.eu/educationaltoolsportal/hr/system/files/documents-handouts/C1%20Manual\\_Educathe%2B%20Educational%20theatre%20as%20the%20place%20for%20raising%20inclusion%20and%20employability%20of%20people%20with%20disability.pdf](https://educationaltoolsportal.eu/educationaltoolsportal/hr/system/files/documents-handouts/C1%20Manual_Educathe%2B%20Educational%20theatre%20as%20the%20place%20for%20raising%20inclusion%20and%20employability%20of%20people%20with%20disability.pdf)

[2] <https://educationaltoolsportal.eu/educationaltoolsportal/hr/tool-fair-and-tf-list/tfhrvatska2017>